

Een praktische gids voor een rijk leven...
in plaats van rijk te sterven

DIE

HAAL ALLES UIT

WITH

JE GELD EN JE LEVEN

ZERO

BILL PERKINS

KOSM•S

Bill Perkins

DIE WITH
ZERO

Haal alles uit je geld
en je leven

Nederlandse editie

KOSM • S

Kosmos Uitgevers, Utrecht/Antwerpen

INHOUD

Inleiding 7

- 1 Je leven optimaliseren 9
- 2 Investeren in ervaringen 27
- 3 Waarom overlijden met nul? 47
- 4 Hoe je je geld kunt uitgeven
(zonder op nul uit te komen voordat je overlijdt) 69
- 5 En de kinderen dan? 83
- 6 Evenwicht in je leven 109
- 7 Je leven onderverdelen in tijdbuckets 141
- 8 Ken je top 155
- 9 Wees dapper maar niet dwaas 185

Tot besluit: een onmogelijke opdracht,
een zinvol doel 199

Dankwoord 201

Appendix: Wat is die nieuwe app waar je
het steeds over hebt? 207

Noten 213

Illustratieverantwoording 221

Wat anderen schreven over *Die With Zero* 223

*Voor Skye en Brisa
Dat jullie een zo vol mogelijk leven
mogen hebben, vol avontuur en liefde*

Disclaimer

Deze uitgave is met de grootst mogelijke zorgvuldigheid samengesteld. Dit boek geeft de ideeën van de auteur weer.

De auteur is geen financieel adviseur en het boek is niet bedoeld als vervanging voor advies van een gecertificeerde financieel planner, accountant of andere professionele adviesverlener. Noch de auteur, noch de uitgever kan aansprakelijk gesteld worden voor eventuele directe of indirecte schade als gevolg van eventuele onjuistheden en/of onvolledigheden in deze uitgave.

INLEIDING

Misschien ken je ‘De krekel en de mier’, de klassieke fabel van Aesopus. De ijverige mier was de hele zomer bezig voedsel op te slaan voor de winter, terwijl de zorgeloze krekel de hele zomer speelde en zong. Toen de winter kwam, kon de mier overleven maar kreeg de krekel het moeilijk. De moraal van het verhaal: er is een tijd om te werken en een tijd om te spelen.

Mooie moraal. Maar wanneer heeft de mier eigenlijk tijd om te spelen?

Dat is precies het thema van mijn boek. We weten wat er gebeurt met de krekel – die lijdt honger – maar wat gebeurt er eigenlijk met de mier? Als de mier zijn hele korte leven aan het ploeteren is, wanneer kan hij dan plezier beleven? We moeten allemaal overleven, maar dat is niet genoeg: we willen echt leven.

Daarover gaat dit boek. Over beleven in plaats van alleen overleven. Ik vertel je niet hoe je jezelf financieel kunt verrijken, maar hoe je je leven kunt verrijken.

Ik denk al jaren over deze ideeën na en praat erover met vrienden en collega's, en nu wil ik die ideeën ook met jou delen. Ik beweer niet dat ik alle antwoorden heb, maar ik heb wel iets te bieden wat meer inhoud geeft aan je leven.

Ik ben geen gediplomeerd financieel planner of beleggingsadviseur. Ik wil gewoon alles uit mijn leven halen wat erin zit, en dat wil ik ook voor jou.

Iedereen wil volgens mij wel zo'n leven, maar realistisch ge-

DIE WITH ZERO

zien kan niet iedereen het krijgen. En ik wil er geen doekjes om winden: als je moeite hebt om rond te komen, heb je misschien wel iets aan dit boek, maar lang niet zoveel als mensen die genoeg geld, gezondheid en vrije tijd hebben om echte keuzes te kunnen maken voor hoe ze het beste van die dingen kunnen profiteren.

Lees dus vooral verder. Ik hoop dat het me in elk geval lukt om je aan het denken te zetten over enkele van je basisaannames over je leven.

Bill Perkins

1

JE LEVEN OPTIMALISEREN

Regel nr. 1:

Maximaliseer je positieve levenservaringen.

In oktober 2008 kwamen Erin en haar man John, succesvolle advocaten met drie jonge kinderen, erachter dat John leed aan *clear-cell sarcoma*, een zeldzame en snel groeiende vorm van kanker in de weke delen van het lichaam. 'Niemand had kunnen bedenken dat een gezonde man van 35 een tumor ter grootte van een honkbal zou hebben,' vertelde Erin. Daarom had niemand aan kanker gedacht totdat de tumor was uitgezaaid naar Johns wervelkolom en benen. 'We snapten pas hoe ernstig zijn toestand was toen er foto's werden gemaakt en de tumor oplichtte als een kerstboom.' Erin was kapot van de afschuwelijke diagnose. En aangezien John te ziek was om te werken, kwam de zorg voor het gezin helemaal op haar neer, zowel praktisch als financieel. Dat was voor haar alleen te veel.

Erin en ik waren al bevriend sinds onze kindertijd, dus ik wilde alles doen wat ik kon om de situatie minder vreselijk te maken. 'Stop met wat je aan het doen bent,' zei ik, 'en ga dingen doen met je gezin zolang John dat nog kan.' Ik bood ook aan om bij te dragen aan de kosten.

Maar Erin was zelf allang aan het nadenken over stoppen met werken om te kunnen focussen op dingen die echt belangrijk waren. En dat deed ze dan ook. Tussen de kankerbehandelingen in genoot het stel in hun huis in Iowa van de eenvoudige genoegens van elkaars gezelschap. Ze gingen naar het park, keken films, speelden computerspelletjes en haalden samen hun kinderen van school.

Terwijl de artsen in Iowa deden wat ze konden, zonder iets te bereiken, ontdekte Erin in november dat er in Boston een klinische test werd gehouden. Ze reisden er samen enkele malen heen om de experimentele behandeling te ondergaan, en zolang John nog kon lopen maakten ze van de gelegenheid gebruik om bezienswaardigheden in de stad te bekijken. Hun hoop verflauwde echter al snel en op een dag stortte John in toen hij beseftte dat hij de kinderen niet meer zou zien opgroeien, en dat zijn tijd samen met Erin er bijna op zat.

John overleed in januari 2009, slechts drie maanden na de diagnose. Terugkijkend op die periode herinnert Erin zich het verdriet en de ramspoed, maar ze is blij dat ze haar baan had opgezegd om thuis te zijn bij John.

Dat zouden de meeste mensen hebben gedaan in die omstandigheden. De dood maakt mensen wakker, en hoe dichterbij die komt, hoe wakkerder en bewuster we worden. Wanneer het einde nadert, gaan we ons ineens afvragen waar we eigenlijk mee bezig zijn. Waarom heb ik zolang gewacht? Tot die tijd leven de meeste mensen alsof ze alle tijd van de wereld hebben.

Dat gedrag is voor een deel verstandig. Het zou dom zijn om elke dag te leven alsof het je laatste was. Dan zou je niet meer werken, niet studeren voor een tentamen, niet naar de tandarts gaan. Tot op zekere hoogte is het dus verstandig om behoeftebevrediging of -vervulling uit te stellen, omdat dat op den duur meer oplevert. Maar de trieste waarheid is dat te veel

mensen behoeftebevrediging te lang uitstellen, of er helemaal niet aan toekomen. Ze stellen uit wat ze willen doen totdat het te laat is, ze sparen voor ervaringen die ze nooit meer beleven. Leven alsof je oneindig lang leeft is het tegenovergestelde van ver vooruitkijken: het is vreselijk kortzichtig.

Het verhaal van Erin en John is natuurlijk een extreem geval. Gevorderde *clear-cell sarcoma* is zeldzaam en dit stel keek de dood veel directer in de ogen dan de meeste mensen. Maar met de uitdaging waar zij voor stonden heeft iedereen te maken. Je gezondheid gaat op den duur achteruit en we gaan allemaal dood, dus we moeten allemaal deze vraag beantwoorden: hoe halen we het meeste uit onze eindige tijd op deze planeet?

Dat klinkt misschien als een zweverige, filosofische vraag, maar zo zie ik het niet. Ik heb een opleiding als ingenieur en ben rijk geworden door de kracht van mijn analytische vaardigheden. Ik zie deze vraag dan ook als een optimalisatieprobleem: hoe bereik je maximale behoeftebevrediging bij minimale verspilling?

Ieders probleem

Iedereen heeft op een of andere manier met deze vraag te maken. De hoeveelheid geld waar het om gaat kan van persoon tot persoon enorm verschillen, maar in de basis is de vraag voor iedereen hetzelfde: wat is de beste manier om je levensenergie te besteden voordat je overlijdt?

Ik ben al over deze vraag gaan nadenken toen ik nog maar net genoeg verdiende om rond te komen en in de loop der jaren heb ik enkele principes geformuleerd die volgens mij zinvol zijn. Op die ideeën is dit boek gebaseerd. Sommige ervaringen kunnen bijvoorbeeld alleen op bepaalde momenten worden beleefd: de meeste mensen kunnen niet waterskiën

wanneer ze in de negentig zijn. Een ander principe: in de toekomst kunnen we misschien meer geld verdienen, maar we kunnen nooit teruggaan en tijd herwinnen die voorbij is. Dus het is onverstandig om kansen te laten passeren uit angst om geld te verspillen. We zouden ons veel meer zorgen moeten maken over het verspillen van ons leven.

Ik geloof sterk in deze ideeën en ik verkondig ze zodra ik de kans krijg. Ik kan het niet aanzien dat mensen hun mogelijkheden onbenut laten en levensvervulling uitstellen, of het nu een 25-jarige is die ervoor terugschrikt om haar droomcarrière na te jagen en in plaats daarvan kiest voor een veilige, geestdodende baan, of een 60-jarige multimiljonair die lange dagen blijft maken om meer geld over te houden voor na zijn pensioen, in plaats van te genieten van de grote rijkdom die hij al heeft vergaard. Dat vertel ik die mensen. En ik breng mijn ideeën zelf ook zoveel mogelijk in praktijk. Ik geef toe dat ik me soms gedraag als een dikke voetbalcoach die aan de zijlijn staat en zijn eigen advies niet opvolgt. Maar als ik mezelf daarop betrap, stuur ik mezelf bij, zoals je later in dit boek een paar keer zult zien. Niemand is volmaakt, maar ik doe mijn best om mijn woorden waar te maken.

We lijken op elkaar, we zijn allemaal verschillend

Er zijn vele manieren om het leven ten volle te leven. Zelf hou ik bijvoorbeeld van reizen en van pokeren, en ik reis dan ook veel, soms naar pokertoernooien. Ik geef dus elk jaar een groot deel van mijn spaargeld uit aan reizen en pokeren. Maar ik pleit er niet voor dat alle mensen hun spaargeld uitgeven aan reizen, om over pokeren maar te zwijgen. Ik pleit er wel voor dat je nadenkt over waar je blij van wordt en dan je geld besteedt aan de ervaringen van jouw keuze.

Dat is natuurlijk voor iedereen verschillend. Sommige mensen zijn actief en avontuurlijk, andere blijven liever in de buurt van hun huis. Sommigen halen er veel voldoening uit om royaal te zijn voor zichzelf en familie en vrienden, anderen besteden hun tijd en geld liever aan mensen die het minder goed getroffen hebben dan zij. En er zijn natuurlijk ook mengvormen mogelijk. Hoeveel ik ook van reizen hou, ik besteed mijn tijd en geld ook graag aan maatschappelijke doelen. Ik heb meegedaan aan protesten tegen reddingsplannen voor banken en ik steun na orkanen op de Amerikaanse Maagdeneilanden hulpoperaties voor mijn burens daar. Ik probeer je dus zeker niet te vertellen dat bepaalde ervaringen beter zijn dan andere. Maar je moet jouw ervaringen bewust en doelgericht kiezen en niet op de automatische piloot leven, zoals zoveel mensen doen.

Natuurlijk is het niet simpelweg een kwestie van weten waar je gelukkig van wordt en voortdurend je geld uitgeven aan die ervaringen. We kunnen immers in de loop van ons leven op verschillende momenten van verschillende ervaringen genieten. Als je met je ouders als peuter op een dure vakantie in Italië geweest bent, wat heeft je dat dan opgeleverd, behalve misschien een blijvende liefde voor Italiaans ijs? Of aan het andere uiteinde van het spectrum: denk je dat je het leuk zult vinden om de Spaanse Trappen in Rome te beklimmen wanneer je in de negentig bent, gesteld dat je dan nog leeft en er überhaupt nog toe in staat bent? De titel van een tijdschriftartikel vat het helder samen: 'What Good Is Wealth Without Health?'¹ Wat is rijkdom zonder gezondheid waard?

Wanneer je zoveel mogelijk uit je tijd en geld wilt halen, is timing dus belangrijk. Om je behoeften in de loop van je leven zo goed mogelijk te bevredigen, is het belangrijk om ervaringen op de juiste leeftijd te beleven. Ongeacht waar je van geniet of hoeveel geld je hebt.

De mate van behoeftebevrediging is verschillend – mensen met een relatief laag beschikbaar inkomen zijn meestal minder in staat hun behoeften te bevredigen, en mensen die van nature gelukkig zijn bereiken meestal hogere niveaus van behoeftebevrediging – maar we moeten allemaal onze ervaringen goed timen. Een zo prettig mogelijk leven betekent dat je de totale vervulling uit je ervaringen optimaliseert. En daarvoor is het nodig dat je plant hoe je je tijd en geld zo besteedt dat je de hoogst mogelijke pieken bereikt met de middelen die je hebt. Wanneer je die cruciale beslissingen bewust neemt, neem je je leven in eigen hand.

De honorair miljardair

Sommige vrienden noemen mij een ‘honorair miljardair’: ik ben niet werkelijk een miljardair, maar ik geef mijn geld wel zo uit.

In werkelijkheid geven de meeste miljardairs hun vermogen tijdens hun leven echter niet uit. Je kunt niet onbeperkt geld uitgeven aan je eigen behoeften, hoe duur je smaak ook is, dus superrijken geven vaak veel geld weg. Toch schenken de tweeduizend rijkste Amerikanen (van wie de meeste op leeftijd zijn) per jaar slechts 1 procent van hun totale vermogen aan goede doelen, wat betekent dat ze hun enorme fortuin voor hun dood onmogelijk kunnen uitgeven.² En dan heb ik het niet alleen over gierige superrijken. Onder de rijkste mensen zijn ook gulle filantropen als Bill Gates, Warren Buffett en Michael Bloomberg, die allemaal beloofd hebben hun vermogen weg te geven. Maar zelfs deze uitzonderlijke donoren hebben moeite om hun miljarden snel genoeg uit te geven. Dat komt deels doordat ze zo rijk zijn dat hun vermogen elk jaar hard groeit, zodat ze het niet op een verstandige, verant-

2

INVESTEREN IN ERVARINGEN

Regel nr. 2:

Begin vroeg met investeren in ervaringen.

Toen ik begin twintig was, besloot mijn toenmalige huisgenoot Jason Ruffo drie maanden vrij te nemen om te gaan backpacken in Europa. Het is dezelfde vriend met wie ik de huur deelde van een appartement in Manhattan ter grootte van een pizzaoven. We verdienden allebei als screen clerk ongeveer 18.000 dollar per jaar.

Om die reis te kunnen maken moest Jason onbetaald verlof nemen en moest hij ongeveer 10.000 dollar lenen van de enige die bereid was hem zoveel krediet te geven: een zogenaamde 'krediethaai'. Je weet wel, zo'n kredietverstrekker die niet om een onderpand vraagt en niet geïnteresseerd is in je kredietwaardigheid, omdat hij andere manieren heeft om je te laten terugbetalen.

Ik zei tegen Jason: 'Ben je gek geworden? Geld lenen van een krediethaai? Dat kost je je benen!' Ik maakte me niet alleen zorgen over de fysieke veiligheid van Jason. Door zijn reis naar Europa zou hij ook kansen mislopen om vooruit te komen in zijn werk. Het idee om zoiets te doen stond net zover van mij af als een reis naar de maan maken. Ik peinsde er niet

over om met hem mee te gaan. Maar Jason was vastbesloten en boekte een ticket naar Londen. Hij vond het heel spannend om alleen te gaan reizen met een Eurail Pass, zonder vastomlijnd reisplan. Toen hij een paar maanden later terugkeerde, was er geen noemenswaardig verschil tussen zijn inkomen en het mijne, maar uit de foto's en verhalen van zijn ervaringen bleek dat hij veel en veel rijker was doordat hij de reis had gemaakt. Je moet bedenken dat dit zich begin jaren negentig afspeelde en dat snel internet en Google Earth nog niet bestonden. Om te weten hoe Praag eruitzag zonder eraartoe te gaan, moest je een fotoboek kopen. Toen ik zijn verhalen hoorde en zijn foto's bekeek, was het dus alsof ik naar een ontdekkingsreiziger luisterde.

In Duitsland zag hij de gruwelen van Dachau. In de jonge Tsjechische Republiek hoorde hij verhalen over het leven onder de communistische overheersing. In Parijs zat hij gewoon een middag in het park met twee nieuwe vrienden, met stokbrood, kaas en wijn, en het gevoel dat alles mogelijk was. Uiteindelijk trok hij naar de Griekse eilanden. Hij werd verliefd op een vrouw en had voor het eerst van zijn leven seks op het strand. In zijn ontmoetingen met locals en jonge reizigers van overal ter wereld leerde hij meer over zichzelf en andere mensen en culturen, en voelde hij dat zijn wereld zich opende. Zijn verhalen over de interessante culturen die hij had gezien en de mensen met wie hij had kennisgemaakt waren geweldig. Ik was behoorlijk jaloers en had spijt dat ik niet was meegegaan.

In de jaren daarna werd dat spijtgevoel alleen maar groter. Toen ik uiteindelijk op mijn dertigste naar Europa ging, was het te laat. Ik was al een beetje te oud en te burgerlijk om in hostels te chillen met 24-jarigen. Bovendien had ik toen veel meer verantwoordelijkheden dan toen ik begin twintig was, zodat het veel moeilijker was om een paar maanden vrij te

nemen om te reizen. Uiteindelijk moest ik helaas concluderen dat ik eerder had moeten gaan.

Ook Jason wist toen dat hij zijn Europese reis precies goed getimed had. 'Ik zou het nu niet meer leuk vinden om in een hostel te overnachten op een slecht bed, met z'n twintigen in een slaapzaal, en ik zou er ook geen zin meer in hebben om een rugzak van 25 kilo mee te slepen in treinen en door steden.'

Maar hij heeft de reis wel gemaakt en hoeft dus nergens spijt van te hebben. Ondanks de lening tegen woekerrente had hij absoluut geen spijt van de uitgave. 'Hoeveel ik ook heb betaald, ik vind het een koopje, omdat ik er zoveel levenservaringen voor heb teruggekregen,' vertelde hij me. 'Niemand kan die meer van me afpakken en ik zou de herinneringen voor geen goud kwijt willen.' Met andere woorden: wat de reis hem heeft opgeleverd is onbetaalbaar.

Jasons beslissing om die reis te maken was puur intuïtief. Hij was niet bezig met het plannen van zijn hele leven, nam geen bewust besluit om in ervaringen te investeren toen hij jong was. In zekere zin had hij geluk dat hij instinctief een zo geweldige beslissing nam. Maar meestal is instinct niet genoeg, stuurt het ons zelfs vaak de verkeerde kant op. Mijn doel met dit boek is om je ertoe te brengen de keuzes voor je leven veel bewuster te maken, om met behulp van data tot weloverwogen beslissingen en een optimaal resultaat te komen. En in dit hoofdstuk laat ik je zien hoe je meer kwantitatief over je levenservaringen kunt nadenken, op een manier die waarschijnlijk nieuw voor je is.

Waar het om draait in je leven

Het hoofdidee is dat je leven de optelsom is van je ervaringen. Alles wat je doet in je leven, al je dagelijkse, wekelijkse, maandelijks, jaarlijkse en eenmalige ervaringen, bepalen samen wie je bent. Wanneer je later terugkijkt op je leven, zul je op grond van de rijkdom van die ervaringen oordelen over de volheid van het leven dat je hebt geleid. Daarom is het verstandig om tijd en moeite te steken in de planning van de diverse ervaringen die je voor jezelf wilt. Zonder een dergelijke bewuste planning leef je waarschijnlijk op de automatische piloot, volg je het platgetreden standaardpad door het leven dat kenmerkend is voor onze cultuur. Je bestemming is de dood en die bereik je hoe dan ook, maar niet per se via de weg die je het liefst gekozen zou hebben.

Helaas brengen maar al te veel mensen zo hun leven door. Stel je voor hoeveel spijt je zult hebben wanneer je aan het eind van je leven beseft dat je er niet in geslaagd bent een leven vol bevredigende ervaringen te leiden. In de wijze woorden van Carson, de butler van Downton Abbey: 'Waar het om draait in je leven is het verzamelen van herinneringen. Uiteindelijk is dat alles wat er is.' Dat klinkt heel aardig, maar het is ook het soort gedachte dat het ene oor in en het andere oor uit gaat. Je hoort het, misschien knik je goedkeurend, en vervolgens ga je op de oude voet door.

Bij mij kwam dat idee, dat het in het leven gaat om herinneringen verzamelen, pas echt bij me binnen tegen het eind van mijn vaders leven. Mijn vader kon niet meer op vakantie. Lichamelijk was hij nog maar tot weinig in staat en reizen zou te riskant zijn geweest. Daarom gaf ik hem een schaamteloos sentimenteel cadeau: een iPad vol herinneringen. Begin jaren tachtig had hij aan de University of Iowa meerdere seizoenen American football gespeeld. Ik liet een filmpje met hoogte-

punten uit die glorieuze periode digitaliseren en zette het op de iPad. Aangezien we delen van ons leven via herinneringen herleven, dacht ik dat in deze vorm de herinneringen levendiger en toegankelijker voor hem zouden zijn. En hij vond het inderdaad geweldig. Terwijl hij met de iPad in zijn handen de video bekeek, lachte en huilde hij en haalde hij herinneringen op. Hij was te oud om belangwekkende nieuwe ervaringen op te doen, maar kon nog enorm genieten van die video met highlights. Hij vond die iPad het mooiste cadeau dat hij ooit had gekregen. Toen besepte ik dat je herinneringen je pensioen vormen. Als je te fragiel bent om nog veel anders te kunnen doen, kun je nog wel terugkijken op het leven dat je hebt geleefd, met grote trots en vreugde en een bitterzoet gevoel van heimwee.

Een brug tussen de krekel en de mier

Het idee dat je herinneringen je pensioen vormen, druist volledig in tegen wat we meestal horen over stoppen met werken. Werknemers in de Verenigde Staten krijgen voortdurend te horen dat ze moeten sparen voor hun pensioen, dat ze regelmatig geld opzij moeten zetten om aanvullend pensioen op te bouwen. Dat is gewoon de versie voor volwassenen van wat we als kinderen al leerden: dat je altijd een appeltje voor de dorst moet hebben.

In de bekendste versie van de fabel van de krekel en de mier zit de mier tevreden uit te rusten nadat hij zijn graanoogst heeft binnengehaald, terwijl de krekel honger lijdt omdat hij de hele zomer heeft gespeeld. In deze versie lijdt het geen twijfel welke van de twee insecten het goed heeft gedaan. Dat was beslist niet de levenslustige, kortzichtige krekel. Maar begrijp me niet verkeerd: mijn punt is niet dat we net als de

‘DIT BOEK VAN BILL PERKINS IS JOUW TIJD MEER DAN WAARD’ – *The New York Times*

Probeer je eens voor te stellen dat je bij je overlijden alles hebt gedaan wat er van je verwacht werd: je hebt hard gewerkt, geld gespaard en financiële vrijheid gekregen toen je met pensioen ging. Het enige wat je niet of te weinig hebt gedaan, is ‘leven’.

Die with Zero is een praktische gids om rijk te leven in plaats van rijk te sterven. Bill Perkins presenteert een verrassende, nieuwe en provocerende filosofie, bedoeld om mensen het meest uit hun geld en leven te laten halen. Dit boek wil je behoeden voor overmatig sparen en ondermaats leven, en je helpen om:

- Anders naar je pensioen te kijken
- Het maximale uit je ervaringen te halen
- Te investeren in het maken van herinneringen
- Je geld slim te beheren

Die with Zero laat zien hoe kapitaal het beste kan worden benut: voor het maken van waardevolle herinneringen in plaats van het oppotten van je geld tot aan je overlijden, zonder dat je daarbij blut raakt. Met persoonlijke inzichten, prachtige voorbeelden en actuele kennis uit de psychologie en gedragseconomie daagt Perkins zijn lezers uit om te kiezen voor een rijk en vooral betekenisvol bestaan.

BILL PERKINS is hedgefondsmanager, Hollywood-producent, pokerspeler op hoog niveau en hij zet zich in voor diverse goede doelen. Perkins beheert zijn bedrijf via zijn smartphone terwijl hij met familie en vrienden de wereld rondreist.

www.kosmosuitgevers.nl

**KOS
MOS**

NUR 450
KOSMOS UITGEVERS,
UTRECHT/ANTWERPEN